

AZ ONLINE TESZTELÉSRE VALÓ ÁTTÉRÉS VIZSGÁLATA ÁLTALÁNOS ISKOLÁS TANULÓK KÖRÉBEN

Hülber László

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: online tesztelés; papír és számítógép alapú tesztelés összehasonlítása

Az áttérés a technológia alapú mérési-értékelési rendszerekre akkor lehet felelősségteljes, ha ismerjük a médium megváltozásával járó befolyásoló hatásokat. Ez egyrészt a szükséges korábbi papír alapú eredményekkel való összehasonlítás érdekében, másrészt nem lehetnek hátrányosan érintett tanulói körök (Molnár, 2010; Lent, 2009). A médiahatás feltérképezésének érdekében a papír és a számítógép alapú tesztelés összehasonlítását végeztük el matematika műveltségterületen általános iskolások körében az itemtípusok széles spektrumának felhasználásával.

A kutatás célja annak feltárása volt, hogy (1) a feladatokhoz tartozó információk típusa, mennyisége; (2) a feladatmegoldás közben működő pszichikus struktúrák; (3) a feladatmegoldó tevékenység típusa eltérő vagy azonos teljesítménybefolyásoló erővel bír számítógép és papír alapon. További célunk volt (4) azon tanulói körök meghatározása, akiknél az online tesztelés bevezetése korrekciós folyamatokat igényel. Egy 2010-ben, országos reprezentatív mintán ($N_p=25630$) végzett papír alapú vizsgálat eredményeit és egy 2012-ben végzett nagymintás ($N_s=16208$) online matematikamérés adatait (4–6. osztály) használtuk fel. Azokból a papíron alapú feladatokból készültek az online tesztváltozatok, amelyeket azonos módon lehetett reprezentálni számítógépen. A különböző teszteken mutatott teljesítmények közös képességskálán való jellemzéséhez a változatokat horgonyklaszterek kapcsolták össze. Az adatok összeskálázása kétdimenziós Rasch-moddal történt. A tesztváltozatok reliabilitásmutatói (Cronbach- α) papír alapon 0,81, számítógép alapon 0,84 feletti. A diákok átlagos teljesítménye nem különbözött a két médiumon ($t=2,14$, $p=0,45$), az itemnehézségi-értékek korrelációs együtthatója évfolyamról évfolyamra nőtt ($r_3=0,7$, $r_6=0,9$). A nyílt és a zárt végű itemtípusokon elért teljesítmények nem különböztek statisztikailag (ANOVA, $F=1,16$, $p=0,43$). A feladatokhoz tartozó karakterek mennyisége nem befolyásolta az eredményeket (a karakterszám és a nehézségi értékek korrelációi: $r_P=0,2$, $r_{SZ}=0,28$). Grafikus elemeket tartalmazó feladatoknál a diákok online jobban teljesítettek ($t=4,01$, $p<0,01$). A feladatok belső jellemzői (tartalom, pszichikus művelet típusa, kontextus) azonos módon befolyásolták az eredményeket. A billentyűzet-kombinációkat nem igénylő feladatok szignifikánsan könnyebbnek bizonyultak ($t=-2,23$, $p<0,05$). A lányok és a fiúk eredményei között nincs különbség sem számítógép ($t=-1,03$, $p=0,3$), sem papír alapon ($t=0,82$, $p=0,4$). Az eredmények alapján általános iskolások körében megbízhatóan alkalmazhatók az online mérési eszközök. A technológia alapú értékelés terjedésének következtében hasznos, ha a diákok minél fiatalabb korban megismerkednek az online mérési formával, kialakul a számítógéphez illesztett feladat-megoldási stratégiájuk.

G1

A kutatást a TÁMOP 4.2.2/B-10/1-2010-0012 és a TÁMOP-3.1.9/11 program támogatta.